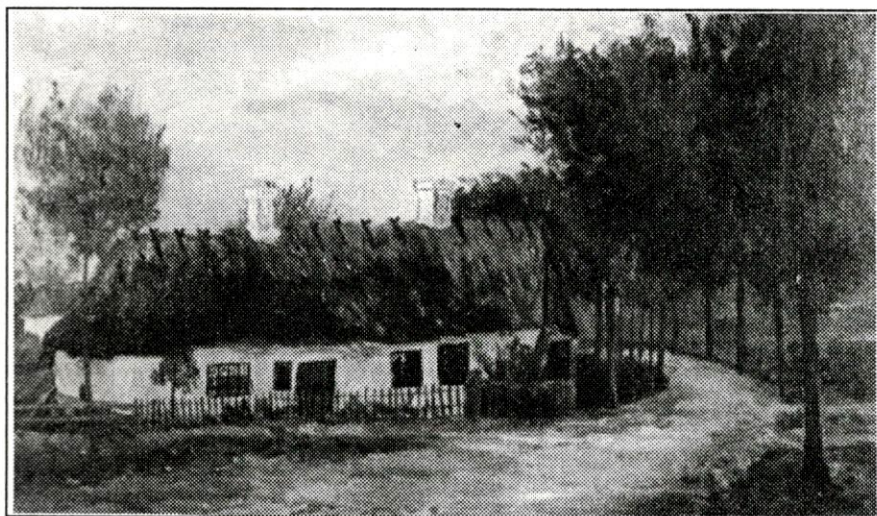

Lokalhistorisk Arkiv & Forening

Præstø Kommune

”Tap-lidt-i-glas-Kroen” efter maleri af ukendt maler. Kroen lå omtrent, hvor Gl. og Ny Mønvej løber sammen ved Ny Esbjerg vest for rundkørslen, men på den østlige side af den gamle vej.

Indhold:	Side		Side
Redaktion & forening . .	2	En kongetiger	6
Kommende arrangementer		Årsmøde i SLA	11
.	2	En sommer gik!	13
Præstø fik sine købstads		Ny serie julekort	15
rettigheder	3	Genkender du?	16
Ventetid i snesjap	4		

Præstø Lokalhistoriske Arkiv

Styrelsen:

Formand: Søren Kæregaard
Arkivleder: Elsie Björklund
Næstform.: Frits Fabricius
Kasserer: Ole Fog
Medl.: Bent U.Mortensen
Gurli Z.Nielsen
Kom.valgt: Knud Skovbæk

Arkivets åbningstider:

Mandag kl. 17-19 &
1. lørdag i måneden
kl. 10.00 – 12.00
på Præstø bibliotek
Lindevej 45
tlf. 55 99 18 88

Lokalhistorisk Forening for Præstø Kommune

Bestyrelsen:

Formand: Bent U.Mortensen
Næstformand: Ole E.Hansen
Kasserer: Kim C. Pedersen
Sekretær: Steffen Lyng
Sørensen

Bestyrelsen i øvrigt:

Lilli Henningsen

Suppleanter:

Bodil Møller
Jens Bjerre Tybjerg

Udgivere:

Præstø Lokalhistoriske Arkiv &
Lokalhistorisk Forening for
Præstø Kommune

Redaktion:

Ansvarshav.: Bent U.Mortensen
Øvrige: Ole E.Hansen, & Jens
Bjerre Tybjerg.

Har du stof til bladet eller kommentarer til artiklerne, hører vi gerne fra dig.

Ring evt. til Bent U.Mortensen
55 99 17 55 – eller kig ind på arkivet!

Kommende arrangementer:

To. 30.11.2000 kl.19.30:

Claus M. Smidt om **Gamle huse i Præstø.**

Sted: Varmecentralen.

To. 8.2.2001 kl. 19.30:

Generalforsamling på Præstø bibliotek.

Præstø fik sine købstads- rettigheder 1403 - i tidens sprog med disse ord:

Erik af Guds Naade, Danmarks, Sverrigs, Norges, Venders og Gothers Konge, Hertug i Pommern, hilser alle, som dette Brev se eller høre, evindeligen med Gud.

Vi gør vitterlig for alle, som ere eller komme skulle, at Vi af Vor gode Villie, og besynderlige Naade, med dette Vort aabne Brev, unde og give Vore elskelige Indbyggere i Præstø lige sådanne Friheder, som Vore kære Forfædre, Konninger i Danmark af deres gode Villie og besynderlige Naade i fremfarne Tider naadeligen have undt Borgerne udi Roskilde.

Hvorfor Vi ved Vor Naade strengeligen forbyder, at ikke nogen af Vore Fogeder eller Embedsmænd eller nogen anden, af hvad Vilkaar og stand, han være maa, understaar sig i at gøre dennem eller nogen anden af dem Forfang^{*)} i nogen maade, saafremt han vil undgaa Vor Vrede og kongelige Hævn.

Til ydermere Bekræftelse om

denne Vor Naade have vi ladet Vort Segl hænge for dette Brev.

Givet på Vordingborg Aar 1403 den 2. Marts.

**) forfang: - indgreb i ens rettigheder; forurettelse; afbræk.*

Erik af Pommern regerede Danmark, Sverige og Norge sammen til 1438, hvor han afsættes af de svenske stormænd. Han er søstersøn til Margrete I og udråbes til konge i Danmark 1396. Han er 30 år gammel da Margrethe I – hans fostermoder – dør 1412. Han regerer i Danmark til 1439 og dør 1459.

En gammel beskrivelse giver os en forestilling om hans fremtoning: "Kroppen var vel bygget, halsen høj og slank, ansigtet rødmosset og håret gyldent. Han var meget adræt og kunne springe på en hest uden at røre stigbøjlerne".

I 1423 efter at stridigheder med

hanseaterne, som også i høj grad involverede Holsten, var blevet bilagt, begiver kong Erik sig ud på en lang rejse over Polen til kejser Sigismund af Tyskland, der holder hof i Buda i Ungarn. Efter at have boet hos sin fætter Sigismund en rum tid fortsættes rejsen til republikken Venezia, hvor kong Erik får en storslået modtagelse.

I Venezia udstyres Erik med en fornem galej og fortsætter til Det Hellige Land. I Jerusalem holder Erik andagt og slår sine mænd til riddere i Den Hellig Gravs Kirke.

Kong Erik forsøger af al kraft at regulere handelen, så borgerne i de danske købstæder har fordel heraf. Dermed forsøger han at begrænse hanseaternes direkte handel ved de danske strande og ikke mindst deres handel med godsejerne.

Det er som et led i den proces, at Præstø får sine købstadsrettigheder. I øvrigt forstærker Erik af Pommern i det hele taget stillingen for byerne i Øresund: Malmø forstærkes med svære stenmure, Landskrona grundlægges og borgen Krogen – en forløber for Kronborg – opføres ved Helsingør, hvor borgerne meget kraftigt opfordres til at tage bolig nærmere havnen og den nye borg og her opføre huse af sten.

I forvejen eksisterer store og vigtige byer som Helsingborg med fæstningen Kärnen og ikke at forglemme København.

Købstadsbrevet er citeret fra Præstø Postens udgave fra marts 1947.

Oplysningerne om Erik af Pommern er hentet fra Politikens Danmarks Historie fra 1966 bind 4.

bm

Ventetid i snesjap!

Fra en tid hvor to unges chance for at mødes måske var biografen.

Et tidsbillede – alligevel yderst velkendt.

Udenfor Præstø Bio. — Hun skulle have været her for en halv time siden – jeg stod her i koldt snesjap, uden hat og uden ild i cigaretten. Tændstikkerne havde jeg glemt, og i fyrtøjet var der in-

gen benzin. Jeg mærkede, hvorledes snesjappet gennemblødte mine sko. Der tales om, at mennesket har mistet sit gode humør. Jeg vil indrømme, jeg var heller ikke i humør til at bryde ud i jubelkor. Jeg havde mest lyst til at gå ind ved siden af på hotel "Præstø", sætte mig ved et glas øl og filosofere, eventuelt læse "Præstø Posten", men jeg blev klar over, at skulle vi i biffen, blev der ikke råd til noget ekstra.

Ingemann kom nu frem og meddelte: "Alt udsolgt til næste forestilling!" Nå det kunne jo være ligegyldigt, hun kom jo ikke. Jeg spekulerede på at gå ned til haven og styrte mig i vandet, men på denne årstid er vandet nederdrægtig koldt, og det var hun heller ikke værd. Hun var mig selvfølgelig ikke ligegyldig, for i det tilfælde havde jeg jo ikke hver uge i over et halvt år inviteret hende i biografen, samt når der var fest på "Frederiksminde" betalt hendes billet, baltegn og garderobe. Men nu ville jeg vente 5

minutter til, hvis hun så ikke kom, var det "nat med hende!"

Pludselig var der nogen, der kildede mig i nakken. Det var som et elektrisk stød. Atter lysnede det i min forpinte sjæl. Hun kom jo trods alt kun tre kvarter for sent – og med udråbet: "Har du ventet, søde ven?" Så så hun hun samtidig smilende hen til vor allesammens Ingemann, der heller ikke kunne modstå smilet, men hurtig anbragte os på to stole i midtergangen.

Vi så en henrivende kærlighedsfilm med Marguerite Viby, og der var to lykkelige mennesker, der efter forestillingen, med hinanden under armen, gik bag om byen langs spadseregangen til hendes hjem, hvor vi efter en halv times ophold i gadedøren, endelig tog afsked. H. junior.

Spalten er taget fra Præstø Posten marts 1947. Det fremgår ikke, hvem H. junior er. Bladets redaktør var L. Hulquist. bm

En Kongetiger

af Johan Mutio Fabricius.

En jagt oplevet af en Præstodreng i en længst svunden tid. Johan Mutio Fabricius' broder blev forpagter på Nysø. Historien her videregivet af nevøen Frits Fabricius.

Johan Mutio Fabricius var officer i Siam og havde på den tid, hvori historien foregår et distrikt på størrelse med Sjælland, hvori han skulle sørge for lov og orden. Lov og orden kunne være mange ting i den tids Thailand bl.a. sporing af elefanttyve og som her i historien en tigerjagt.

Trueborg, den 26.1.1913.

Da hr. generalen ofte har spurgt mig om jeg aldrig har set nogen tiger, vil jeg tillade mig at berette om, hvorledes jeg forleden skød en fuldvoksen kongetiger.

Den 11. ds. forlod jeg lejr Hoig Gouds fem dagsmarcher NV for Raaeng på vejen fra Bom Na til Me Don. Ved middagstid mødte jeg nogle indfødte, som kom fra Me Donfloden. Sent på eftermid-

dagen havde de hørt en bøffel brøle oppe på bjerget og kort tid efter set den komme ned til Bak Suma Noj. Bøflens, en tyr, ene forben var såret, og den kunne kun støtte på tre ben. Den var øjensynligt forfulgt af en tiger. De så den gå ud i Me Donfloden, hvor den forsvandt mellem nogle buske i floden. Kort efter hørte de tiger og bøffel tage et snuptag lidt nede af floden, så flygtede de indfødte.

Efter at have modtaget denne rapport fortsatte jeg marchen og ankom til B. Sema Noj klokken tre eftermiddag. Jeg sendte folk ud for at lede efter bøflen, og de kom kort efter tilbage og fortalte, at de havde fundet den et stykke nede af floden. Den stod op midt ude i vandet. Der var fuldt af tigerspor på flodbredden, så det kunne ses, at tigreren havde holdt vagt over bøflen om natten men ikke kunnet angribe den med kraft ude i vandet. Ledsaget af min boy, gik jeg ud for at tage stedet i øjesyn. Vi rådsloges om at skyde bøflen, men undlod det, da vi antog, at Tigreren nok vil dræbe den den kommende nat. Næste morgen tidlig blev et par mand sendt ud for at se til bøflen,

men de fandt den endnu levende men med friske tigerspor på flodbredden.

Jeg opgav nu et øjeblik at få den tiger, pakkede lejren sammen og fortsatte marchen men havde ikke gået mere end en fjerding vej før, jeg fortrød det, gjorde omkring, gik atter tilbage og slog lejr ved Bak Sema Noj, gik så med mandskab ned til bøflen, jagede den op på en Sandbanke ved flodbredden, skød den ned og byggede en "rede" i et træ på skråningen ned til floden. Afstanden fra "reden" til skråningen overfor træet var kun 4 – 5 alen¹⁾, og det var forfærdeligt ubekvemt at bygge "reden" så lavt, tagende i betragtning, at en tiger kan springe den dobbelte afstand. På daværende tidspunkt tænkte jeg kun på afstanden fra sandbanken og den nedre skråning til "reden", og derfra var det umuligt for en tiger at springe op. Jeg antog for øvrigt også, at tigreren vilde flygte som såret og kun ville angribe ved fortsat forfølgning.

Klokken fem om eftermiddagen den 12. tog jeg plads i "reden" og imødeså med spænding natten. Jeg var bevæbnet med en

Savage 303, 6 partroners magasinriffel, som jeg købte i København 1907. Tiden gik, Solen gik ned, månen kom op. Det var den 6. dag efter nymåne, så der var ikke overdrevent lys, men til gengæld lå bøflen på en hvid sandbanke, så alting var ret skelneligt. Derimod lå selve skråningen, som var bevokset med træer og buske i mørke. Én vigtig ting havde jeg forsømt, at bringe vat på forreste sigtekorn. Jeg forsøgte at sigte, men kunne slet ikke få det forreste sigtekornet ind. Afstanden fra "reden" til bøflen var ca. 20 skridt. Ca. klokken syv p.m.²⁾ kom tigreren. Jeg hørte den først drikke et stykke til vanstre, så tog den sig en svømmetur i floden og kom kort efter op på sandbanken. Den havde nu fået fært af bøflen, og i en munter galop kom den løbende hen over banken og for første gang i mit liv, så jeg en kongetiger i vild tilstand.

Tigreren gav sig straks i færd med ådselet. Et minut betragtede jeg den, så begyndte den at slæbe i Bøflen vel sagtens for at fortsætte måltidet på et mørkere sted. Den vendte nu ryggen til mig. Så skød jeg. Hvad der nu skete er følgende: Tigreren udstøder et brøl, kommer rasende fart løbende op ad skråningen, hvor jeg sidder, passerer træets fod, fortsætter farten én til to

alen ad den øvre skråning, så meget kan jeg høre. Da bliver pludselig alt tyst og stille. Ved tigerens voldsomme anløb har jeg uvilkårligt rejst mig op, ladet geværet og taget front bagud mod den øvre skråning. Det hele varer sekunder.

Forskellige tanker krydser gennem mit hoved. Kan du have såret tigreren, og er den pludselig styrtet død om? Men den tanke slår jeg straks væk, Tigreren har slet ikke gereret sig som et såret dyr, snarere ligger den nu og lurer på skråningen nedenunder. Samtidig opdager jeg, hvor foruroligende kort afstanden er, og nu begynder de fem mest rædselsfulde minutter i mit liv. Hvert øjeblik kan den være hos mig i et spring. Efterhånden slår den tanke sig fast, at alt afhænger af at stå urokelig rolig. Med geværet halvt løftet i anslag står jeg spejdende ned i mørket, hvor jeg ingenting kan se. For bæstet nedenunder må jeg synes en statue, men jeg kunne have skreget af angst.

Til sidst bliver tilstanden uudholdelig. Den kolde sved løber ned af kroppen. Så synes jeg at se et par lysende øjne nedenunder i mør-

ket. Jeg sigter midt imellem og trykker af. Stilhed, illusion. Tigreren må have været listet af efter de første minutters forløb. Mere beroliget sætter jeg mig ned men stadig med geværet parat. Til sidst hæn-ger jeg også det fra mig, lægger mig ned og blunder. Jeg må have sovet nogen tid, thi jeg vågner efter at månen er gået ned og hører en dyb snøften nedenunder lidt borte, samt listende skridt på en sti, der løber langs den øvre del af skråningen. Atter op, geværet i anslag og nogle minutters spændt venten. Der sker imidlertid ingenting, og jeg lægger mig atter ned og blunder.

Tigreren kommer på den måde tilbage to til tre gange samme nat. Rimeligvis for at se om jeg stadig var der, og da den så det, vovede den sig ikke mere ned på sandban-ken til adslet den nat. Ved dag gry undersøgte jeg skråningen og fik da bekræftet, at tigreren havde stået på den øvre skråning ved træet kun en fire til fem alen fjernet fra mig. Lidt længere borte på stien havde den gået op og ned, det var der, jeg havde hørt dens snøften.

Den 13. om formiddagen lod jeg mandskabet bygge en rede i et hø-jere træ og forandrede bøflens stil-ling noget. Efter at have sat et par

mand på vagt for at jage gribbene væk fra ådselet, begav vi os tilbage til lejren, som lå ca. en fjerdingvej³⁾ borte.

Klokken må have været cirka halv to om eftermiddagen, da vagten kom løbende og hæsblæsende fortalte, at tigreren var i lag med ådselet. De havde bortfjernet sig et øjeblik, og da de kom tilbage var tigreren dér. De udstødte et skrig, tigreren et brøl, og i vild flugt gik det tilbage til lejren. Med hænderne viste de størrelsen af Tigerens hoved, det var som et møllehjul.

Ledsaget af et par mand begav jeg mig af sted. Efter at være kommet i nærheden af stedet, listede vi os forsigtigt hen til skråningen og kiggede ned. Et par gribbe slog op – Tigreren var der ikke. Jeg tog nu plads i reden, bestemt på ikke at forlade den let igen, sendte bud tilbage efter te og smørrebrød, det kom, blev fortæret, kl. 4 p.m. var jeg atter alene og imødeså med spænding, hvad der ville ske. Solen gik ned, Månen kom op og gik ned. Der kom ingen tiger.

Jeg havde nu lagt mig ned og halvsov. Jeg vågnede, klokken må have været hen mod to om

morgenen, og hørte tigreren i færd med ådselet. Det var ret mørkt, og alt var temmelig utydeligt. Omridset af tigreren var udvisket, men til gengæld havde jeg nu fået anbragt vat i sigtekornet. Jeg skød – tigreren forsvandt lydløst. Kort efter hørte jeg et dybt VOOF ved træet, hvor jeg sad forrige nat. Tigreren var åbenbart ved at undersøge, hvor den knalden kom fra, som imidlertid ikke gjorde ondt og altså var ret ufarlig.

Der gik nu et par timer, hvor tigreren ikke viste sig, atter lidt søvn – opvågnen, og tigreren var der igen. Skud nr. to, Tigreren forsvandt. Fem minutter efter var den der igen og åd videre.

Skud nr. 3 et par spring til venstre og videre løs på kadaveret. Skud nr. 4, et spring til højre og så igen fortsættende måltidet. Skud nr. 5. Det rørte ikke tigreren, den tyggede roligt videre. Jeg havde nu opgivet håbet om at ramme tigreren. Himmelen var skyet, og det var så mørkt, at man næsten ingenting kunne se, men jeg ville dog søge at jage den bort for at forhindre den i at æde sig mæt, så ville den nok komme tilbage næste dag og så skyde ved dagens lys. Altså skud nr. 6. Den-

ne gang hørte jeg en vred knurren, og Tigeren forsvandt lydløst, hvorledes kunne jeg ikke se. Jeg havde nu fire patroner, de to havde jeg bestemt til at jage tigeren bort, hvis den kom igen, hvad jeg hvert øjeblik ventede. De andre to skulle være en sidste reserve om dagen. Men tigeren kom ikke tilbage. Tiden gik, det begyndte at lysne i øst, jeg var næsten ved at fortryde at have jaget den bort, sæt den nu havde fortsat måltidet til efter daggry.

Fuglelivet begyndte at røre på sig, et par gribbe svævede højt i luften, fasanerne og junglehønsene vågnede. Fra alle sider lød der kaglen og galen. Ti til femten minutter gik, nu var det helt lyst. Så rejser jeg mig for at strække lemmerne. Humøret er lavt, atter en nat er gået uden at få ram på tigeren. Jeg vil dog blive i træet endnu den dag – den 14. – og først returnere til lejren ved solnedgang.

Nu ser jeg mig omkring – til venstre ad floden glider blikket. Øjnene fanger da det, hvorover jeg et øjeblik bliver betaget. På en sandbanke cirka 100 skridt borte ligger tigeren. For første gang ser jeg en levende kongetiger i jung-

len ved dagens lys. Stoltere syn har jeg aldrig set. Majestætisk og frygtindgydende synes den at ligge med forpoterne strakt frem for sig, det vældige hoved kækt oprejst, af og til spejdende, lyttende.

Den uvilkårlige tanke er også ”frække karl”. Jeg rækker efter geværet. Tigeren har nu opdaget mig, den rejser sig op på forbenene. Hvad jeg nu ser, får mig til at råbe et ”Hurra”, så det runger, thi tigeren forsøger at bevæge sig, men bagkroppen slæber efter den. Det sidste skud om natten har altså ramt. Tigeren har atter lagt sig ned, resigneret hengiver den sig til sin skæbne.

Visiret 50 alen op og to skud, der begge går hjem, gør hurtig ende på dens lidelser. Det første ramte lige i hjertekulen og var øjeblikkelig dræbende. Hurra’et var på afstand blevet besvaret af folkene, som kom og hentede mig. Der blev sendt bud efter alt mandskabet, og tigeren blev båret til lejren under jubel.

Vedkommende tiger, som var i sin kraftigste alder, har i det sidste par år dræbt adskillige køer og bøfler i den egn. Da den endvidere har dræbt to karenere⁴⁾, kan den med måde kaldes ”Man-eater”, selv om

den ikke var kommet i den stadi-
ge vane at dræbe mennesker. Ti-
gerens længdemål var 9' 9''⁵⁾.

Fabricius

1) **alen**: - gammelt dansk læng-
demål = 2 fod = 24 tommer =
0,6277 m.

2) **p.m.**: - forkortelse for latin
post meridiem: efter middag.

3) **fjerdingsvej**: - gammelt dansk
vejmål: $\frac{1}{4}$ dansk mil = 1883 me-
ter.

4) **karener**: - folk i Bagindien;
optræder som etniske minoritets-
grupper i Burma samt i det
nordvestlige Thailand. Karener-

ne er indvandret fra Kina før år
1000; de tilhører den mongolide
race og taler et kinesisk-
burmesisk blandingssprog. De
fleste karener er buddhister.

5) **9 fod 9 tommer**: - omregnet
efter engelsk mål 297,18 cm eller
3 meter.

fod: - længdemål i Danmark
svarende til $\frac{1}{2}$ alen = 12 tommer
(31,385 cm). I England og USA
måles endnu i fod (1 foot = $\frac{1}{3}$
yard eller 30,48 cm).

tomme: - gammelt længdemål;
en dk. og n. tomme = 2,6154 cm,
en engelsk tomme (inch) = 2,54
cm. bm

Årsmøde i SLA:

Sammenslutningen af LandsArki-
ver afviklede i dagene 1.- 3. sep-
tember i år sit årsmøde på LO-
højskolen i Helsingør. Præstø Lo-
kalhistoriske Arkiv var repræsen-
teret ved Gurli Zetner, Elsie Björ-
klund og undertegnede.

Årsmødet er en smeltedigel af
indtryk. Det egentlige årsmøde, -
det mere trivielle - kunne man
fristes til at skrive, blev afviklet
som sidste programpunkt på en
lang weekend rig på indtryk.

Ved årsmødedelen var yderst vig-
tige ting på programmet: Først og
fremmest drøftelsen af en total
ændring af organisationens op-
bygning. Særdeles væsentligt var
det også, at formanden, Asbjørn
Hellum, netop nyvalgt på årsmø-
det i 1999, valgte at træde tilbage
i forbindelse med skifte til nyt ar-
bejde.

Interessant nok betød skiftet på
formandsposten også et generati-

onsskifte, idet Michel Steen-Hansen fra Midtsjællands Lokalhistoriske Arkiv i Ringsted blev formand og Heidi Pfeffer – vores konsulent med arbejdsplads i Nakskov – ved konstitueringen blev valgt som næstformand.

Personskiftet var helt naturligt og på ingen måde udtryk for uenighed i styrelsen. Tvært imod kunne styrelsen i stor enighed fremlægge sit forslag til ændring af SLA's struktur. Forslaget var ikke fuldt udarbejdet i alle detaljer men nøjedes med at skitsere principperne for en kommende struktur.

Forslaget blev godkendt med stor majoritet og ingen stemte imod. Den nye styrelse må så benytte det kommende år til at frembringe et fuldt detaljeret forslag til fremlæggelse på et kommende årsmøde.

Problemet i sammenslutningen er, at en række arkiver samtidig er kommunearkiver og også beskæftiger professionelt uddannede arkivarer. Modsat arbejder mange frivillige som amatører – og ofte ulønnet - i de mange små lokalarkiver, som helt klart dominerer sammenslutningen i antal.

Mange store spørgsmål gemmer sig i denne problematik, hvor forhandlingsret o.lign. tunge ting er væsentlige elementer. Hidtil har det været et utroligt stort aktiv, at alle arkiver har kunnet lade sig repræsentere i samme organisation. Den fordel skulle der helst tages højde for også i den nye struktur for SLA. Det bliver nok også nødvendigt med et navneskifte, men mere herom ved en senere lejlighed.

Når årsmødet er så stor og positiv en begivenhed for os, der arbejder i arkiverne til daglig, er det ikke mindst på grund af de foredragsrækker, der er tilrettelagt og tager deres begyndelse umiddelbart efter, at vi møder fredag eftermiddag.

Ud over foredragsrækkerne er der arrangeret aftenbesøg fredag aften på Helsingør Bymuseum og herunder rundvisning på det meget smukke og oprindelige Karmeliterkloster midt i byen.

Foredragsrækkerne fortsætter lørdagen igennem. Lørdagen afsluttes med festmiddag og naturligvis med taler - her iblandt af gæster fra bl.a. Norge og Sverige - og naturligvis hyggeligt samvær. Ved bordene udveksles erfaringer på tværs af landsdele og tillige hilses på

gamle bekendte fra det daglige arbejde, diverse kurser og tilsvarende mødesteder. Også søndagen udnyttes til foredrag. Endelig åbnes her Arkivbutikken, hvor man kan udveksle arkivalier mellem arkiverne indbyrdes.

Vi fra Præstø havde et par ting med hjem, der var blevet indleveret ved arkiver andetsteds i landet. Ligesom vi også havde ting med til andre.

Blandt fordragene vil jeg lidt tilfældigt nævne enkelte titler, så man kan fornemme lødigheden og kvaliteten i det, vi suger til os. Kvaliteten er meget høj!

Blandt foredragene skal nævnes: Ferie, fest og fritid – på smal-film! - Festligt folkeligt . . . og forbudt! (– i øvrigt ved *Charlotte S.H. Jensen.*) - Det københavnske værtshusliv! - Værfter, diger og koge. Livsvilkår ved Vadehavet fra 1600-tallet til i dag! - Sandflugten i Tibirke sogn ca. 1550 til 1800! - De drev om på et tag! - Internet og arkiver! - Bevaring af fotografier og film! - o.m.fl.

Man kan med nogen ret kalde det en investering at tage del i årsmødet. Deltagerne inspireres og uddannes, og ikke mindst udveksler

man erfaringer – og så i smukke omgivelser. bm

En sommer gik!

En regnvejrsaften – netop tirsdag den 6.6., hvor der nok var faldet 20 mm regn i løbet af dagen – vovede en lille snes forsvarligt påklædte mennesker sig op i vandskellet mellem Præstø og Bårse og ad den gamle landevej videre ned til Faksinge.

Først havde man besteget Magle-høj med dens knæhøje og driven-de våde græs for ret at få en fornemmelse af landskabet, bakkerne konturer og åens forløb mod fjorden.

Senere travede vi gennem Faksinge by og forstod, hvordan det alt sammen passede fint sammen, og at landevejen fra Bårse egentlig havde sit naturlige løb gennem Faksinge by og videre mellem bakkerne og parallelt med åen ud til Mønvejen nær stedet, hvor engang ”Tap-lidt-i-glas-Kroen” lå.

Paul Erik Kaarde ledte os på vej og udpegede sporene i landskabet. I Faksinge by fik vi kort over byen og dens jorder og forklaring på, hvorledes udflytningen fandt sted, da man i sin tid opgav landsbyfællesskabet.

Højt oppe fra på den vestlige af de to bløde runde bakker øst for Beldringevej ved Faksingekrydset så vi åløbet i sin allé af elletræer og direktør Tønnesen supplerede Paul Erik Kaarde med uddybende forklaringer til åens nye og genoprettede forløb over våde enge neden for Beldringe kirke.

En meget fin aften – en hyggelig stemning. Aftenkaffen blev indtaget på bakketoppen i regntøj med særdeles smukt udsyn over et landskab, man ikke ser til daglig, når man kun følger asfaltsporet.

Et andet sommerforløb var projektet "På sporet af banen". Sensommertur inspireret af 100 års jubilæet for NPMB.

I en fyldt bus søndag den 10.9. vældig flot guidet af jernbaneentusiasterne Carsten Højholt Hansen og Keld Georg Jørgensen,

fandt vi sporene i bakkerne efter skramlende og larmende tog, der i hine tider gennempløjede landskabet – i alt 61 år.

Vi fandt efter nogen besvær to-kilometerstenen i Faksinge skov, en stump af en jernbanedæmning hist og én her – én lige på tværs af motorvejen øst for tilkørslen ved Haahr-tankanlægget, den mindste dæmningsstump nok i en have på en villagrund op til Vildtbanevej i Tappernøje.

Det er umuligt at genfortælle alt hvad vi så, der er slet ikke plads her. Vi besøgte dog blandt andet Snese station, som ligger så oprindeligt hen og med høj perronkant – godt nok beplantet med berberishæk og rønnetræer. Nye unge ejere lovede midt i deres oprydning og nedbrydning, at bygningen skulle få lov til at ligge hen i landskabet, så man fortsat vil kunne glædes over en uspoleret station fra en svunden tid.

Den syv timer lange tur sluttede med et besøg hos modeljernbaneklubben på Uglebro skolen i Næstved. Her kunne de mange detaljer fra strækningen genses som tro kopier. Skinnebussen med Sørensen cykel på bagagebæreren kørte helt rigtigt ind til Præstø Station. bm

Ny serie julekort

De gamle Præstøjulekort fra arkivet kommer i handelen inden længe. Kortene vil i lighed med sidste år blive solgt i Præstøs forretninger, på biblioteket og i lokalhistorisk arkiv.

Atter er der tale om et sæt med fire farvelagte kort.

Præstø Bogtrykkeri har trykt kortene og igen fremtræder de særdeles smukt.

Elsie Björklund

Juletrafik ved den gamle stationsbygning.

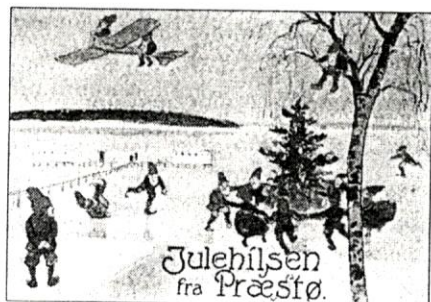

Jul ved byens brønd.

Missedans om træet ved
fredriksminde

På fjordisen.

Genkender du? Er det ikke – ?

På billedet optræder to nydelige damer klædt i fesligt skrud.

Blandt mange andre billeder, der er kommet i arkivets besiddelse dette billede af de fornemt klædte unge damer.

Kan de identificeres?

Har du bare en lille oplysning om personerne på billedet - måske om fotograf eller atelier - vil vi

blive glade for din henvendelse!

Besøg arkivet! Vi har flere – ja mange - uidentificerede billeder!

Men vi kan måske også hjælpe dig i din søgen.

Arkivet har åbent mandag kl. 17 – 19 & 1. lørdag i måneden kl. 10.00 – 12.00. Vi holder til på Præstø bibliotek. bm